

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.118.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 8420 Pani Posłanki Barbary Dolniak „w sprawie zasad funkcjonowania pieczy zastępczej w Polsce”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W celu podjęcia szybkich działań sanujących trudną sytuację z dostępnością miejsc w pieczy zastępczej w Polsce, w resorcie rodziny 21 czerwca 2024 r. odbyło się spotkanie Ministra z wojewodami, wicewojewodami i przedstawicielami ich służb. W wyniku spotkania w każdym województwie powołano Zespoły reagowania kryzysowego w obszarze pieczy zastępczej, zajmujące się we współpracy z powiatami analizą sytuacji w pieczy zastępczej na terenie jednostki samorządu terytorialnego. Zespoły określają też plany działania w zakresie niewykonanych postanowień sądowych dotyczących umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Prace Zespołów są przez Kierownictwo resortu rodziny ściśle monitorowane. Minister rodziny monituje władze samorządowe powiatów, które nie zapewniły miejsc w pieczy zastępczej. W ostatnich dniach kolejne pisma w tej sprawie skierowano do Prezydentów/Starostów jednostek, na terenie których sytuacja jest najtrudniejsza.

Jednocześnie, w związku z koniecznością dokonania przeglądu całego systemu związanego z pieczą zastępczą, z inicjatywy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołano zespoły robocze, które w okresie od marca do maja 2024 r. pracowały nad identyfikacją problemów oraz opracowaniem propozycji ich rozwiązania. 1 lipca 2024 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołał Zespół do Spraw Reformy Systemu Pieczy Zastępczej, funkcjonujący jako organ pomocniczy Ministra.

Resort rodziny przygotowuje też działania legislacyjne mające na celu wzmocnienie pieczy zastępczej. Plany resortu dotyczą przede wszystkim regulacji, które zmirzają do:

- wzmocnienia systemu wsparcia rodzin wychowujących dzieci, zwłaszcza poprzez wsparcie osób zatrudnionych w charakterze asystenta rodziny;
- poprawę sytuacji zawodowej rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka poprzez wzmocnienie ich funkcji i prestiżu zawodu i warunków realizacji ich funkcji;
- zmiany zmirzające do silniejszej zachęty dla powiatów do działań na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, a w odniesieniu do gminy – zwiększające efektywność działań na rzecz pozostawienia dziecka w rodzinie biologicznej;
- poprawy funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej sprawującej opiekę nad dzieckiem z niepełnosprawnością;
- wprowadzenia szczególnych rozwiązań dedykowanych osobom usamodzielnianym, tak aby ten proces rozpoczął się wcześniej i był skuteczniejszy.

W najbliższym czasie przewidziane jest wzmocnienie nadzoru nad działaniami powiatów w zakresie odpowiedniego i terminowego przygotowania kandydatów na rodziny zastępcze. Kwestie te będą przedmiotem kontroli wojewodów. Spotkanie w tej sprawie odbyło się 20 marca br.

Należy zaznaczyć, że podmiotami odgrywającymi kluczową rolę w zaradzeniu kryzysowi w pieczy zastępczej są samorządy gminne (praca z rodziną, profilaktyka) oraz powiatowe (zapewnienie miejsc w pieczy zastępczej). Tylko dzięki bliskiej współpracy pomiędzy samorządami różnych szczebli, a także sądami możliwa jest skuteczna pomoc rodzinie i powstrzymanie napływu dzieci do pieczy zastępczej.

W 2024 r. na wsparcie dla samorządów wszystkich szczebli – w ramach dwóch programów rządowych - przeznaczono 110 mln zł z Funduszu Pracy. Mowa o Programie Asystent Rodziny (do 70 mln zł) i Programie wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej (z alokacją do 40 mln złotych). Programy z budżetem takiej samej wysokości zostaną uruchomione również w 2025 r.

Ponadto, na lata 2024-2027, na wypłaty dodatków motywacyjnych do wynagrodzeń dla pracowników systemu wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji w wysokości 1000 zł zabezpieczono ok. 1,2 mld zł z budżetu państwa. W 2025 r. zabezpieczono na ten cel ok. 332 mln złotych. Z kolei 22,5 mln złotych z Funduszu Pracy przeznaczono na wypłatę w 2024 r. dodatku motywacyjnego w wysokości 1000 zł do wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W 2025 r. przeznaczono na ten cel kwotę 45 mln złotych z Funduszu Pracy. Program wypłaty dodatków będzie kontynuowany do 2027 r.

Zgodnie z art. 86 oraz art. 249 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz.49), wszelkie świadczenia w pieczy zastępczej podlegają waloryzacji wskaźnikiem inflacji, gdy wskaźnik ten przekracza wysokość 105% od ostatniej waloryzacji. Ostatnią waloryzację świadczeń ogłoszono w Obwieszczeniu MRPiPS z dnia 24 marca 2024 r. (M.P. z 2024 r. poz. 230). Waloryzacja obowiązywała od 1 czerwca 2024 r. W kolejnym roku, wskaźnik podany w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 stycznia 2025 r. wyniósł 103,6% (wzrost cen o 3,6%) i nie przekroczył wysokości stanowiącej podstawę do waloryzacji świadczeń w roku bieżącym, m.in. do waloryzacji kwot wynagrodzeń ujętych w umowach z rodzinami zastępczymi zawodowymi i osobami prowadzącymi rodzinne domy dziecka. To samo dotyczy się innych waloryzowanych świadczeń, przyznawanych na mocy ustawy.

W przygotowanych założeniach do zmian przepisów rozważane jest wprowadzenie waloryzacji corocznej, tak by wynagrodzenia i świadczenia w pieczy zastępczej nie traciły wartości nabywczej.

Warto podkreślić, że art. 85 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje jedynie minimalną kwotę wynagrodzenia przysługującego rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka. Kwota może być podwyższona na mocy uchwały rady powiatu. Także wszystkie inne świadczenia wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają charakter nominalny i mogą zostać podwyższone z inicjatywy władz powiatu.

Wszelkie działania w zakresie wdrażania programów wsparcia psychologicznego i specjalistycznego dla rodzin zastępczych i dzieci, a także dla rodzin biologicznych, pozostają w gestii samorządów. Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że resort rodziny prowadzi rozmowy z Ministerstwem Zdrowia dotyczące wzmocnienia podmiotów pieczy zastępczej i sytuacji dzieci w tym kontekście. Zarówno dzieci w pieczy zastępczej, jak ich opiekunowie powinni mieć dostęp do szerokiej specjalistycznej pomocy. Informacja na temat dostępnych form pomocy w zakresie zdrowia, przygotowana w Ministerstwie Zdrowia, została w roku ubiegłym przekazana przez wojewodów wszystkim podmiotom pieczy zastępczej.

15 stycznia 2025 r. zaczął działać system teleinformatyczny, służący do prowadzenia Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej oraz udostępniania z niego danych. Rejestr znacząco usprawnia efektywne poszukiwanie wolnych miejsc w pieczy zastępczej na terenie Polski oraz komunikację między jednostkami zaangażowanymi w umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej. Rejestr daje również możliwość lepszego monitoringu realizacji zadań związanych z pieczą zastępczą przez powiaty, a w sytuacjach skrajnych pozwala identyfikować i zapobiegać zagrożeniom w przypadku powierzenia pieczy niewłaściwym osobom. Rejestr będzie w kolejnych latach wzbogacany o nowe funkcjonalności.

Ważnym elementem systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej nieprzerwanie jest pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych i kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka. Istotna w tej chwili jest promocja rodzicielstwa zastępczego jako zawodu i misji jednocześnie.

W obliczu wciąż niewystarczającej liczby kandydatów na rodziców zastępczych oraz rodziców adopcyjnych, niezbędne jest podjęcie działań świadomościowych, nie tylko na poziomie kraju, ale, przede wszystkim, lokalnie. Pozyskiwanie większej liczby dobrych kandydatów przyczynia się nie tylko do poprawy dobrostanu dzieci w pieczy zastępczej i tych oczekujących na adopcję, ale zwiększa też dynamikę procesu deinstytucjonalizacji.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/